

[Lone Dybkjær]

en lang række organisationer er der nogle eksklusivbestemmelser. For andre er der kun eksklusivitet i form af, at man faktisk ikke kan få medindflydelse på sin egen arbejdsplads, f. eks. i form af at være medlem af et samarbejdsudvalg, hvis man ikke står i interesseorganisationen. Derfor er der naturligvis en forskel på foreninger i al almindelighed og interesseorganisationer. Derfor har vi så også i vores landsmødeudtalelse, som hr. Jens Peter Jensen var inde på, sagt, at vi anerkender organisationernes ret til at varetage medlemmernes faglige og økonomiske rettigheder, men vi må forhindre, at medlemmer via deres organisation tvinges til at bidrage til formål, der strider mod deres overbevisning. Med andre ord finder vi, at det kan og må være nødvendigt med mindretalsbeskyttelser i denne sag.

For at komme videre – hvad vi sådan set ønsker med dette spørgsmål, men hvad jeg ikke tror fremskridtspartiet gør – vil jeg godt tage fat i det andet punkt, nemlig spørgsmålet om bidrag til politisk virksomhed, for som jeg sagde indledningsvis, kan dette forslag ikke stå alene, men må ses i en bredere sammenhæng.

Efter radikal opfattelse er det nødvendigt – og dér er vi åbenbart ikke helt enige med regeringen, så vidt jeg kunne høre på arbejdsministerens indlæg – at vi arbejder med og får nogle forslag om ændringer i retning af offentliggørelse af politiske regnskaber, loft over bidrag, inddragelse også af aktieselskaber og deres betaling til politisk arbejde osv., men måske også som konsekvens heraf nogle øgede offentlige tilskud til partiarbejde under en eller anden form. Vi tror ikke, man kan blive ved med at udsulte de politiske partier, således som det sker i øjeblikket, uden at det har alvorlige konsekvenser for demokratiet.

Jeg vil godt sige, at jeg synes trods alt, arbejdsministeren kom lidt let hen over forholdene i England og USA. De har nogle andre forudsætninger for deres politiske virksomhed, end vi har, så man kan ikke umiddelbart sammenligne og sige, at fordi man dér yder offentlige tilskud under en eller anden form, f. eks. i USA, så vil det være dårligt at gøre det i Danmark. Den konklusion synes jeg ikke man kan drage.

Arne Melchior (CD):

Normalt er arbejdet her i denne sal meget hensigtsmæssigt og dygtigt tilrettelagt. Jeg synes ikke, det gælder dagsordenen i dag, hvor der under punkterne 4 og 5 er optaget forslag, som vi i næste uge – jeg tror, det er på onsdag – skal behandle i næsten identisk form, bare fremsat af nogle andre partier. Jeg vil gøre opmærksom på, at da man i fjor behandlede dette lovforslag, nr. L 17, skete det samtidig for fremskridtspartiets og retsforbundets forslags vedkommende. Hvis man, da man lavede dagsordenen for denne uge, endnu ikke havde fået de andre forslag, kunne man nok have udvist lidt konduite, trukket forslagene tilbage i dag og sambeholdt dem i næste uge. Så ville dagsordenen i dag være smuldret, formodentlig til en fridag. Den havde også været brugbar til andet arbejde.

Jeg kan ikke begribe, at partier kan få sig selv til at genfremsætte forslag år efter år. Det er ca. 10½ måned siden, vi behandlede nøjagtig det samme forslag fra nøjagtig det samme parti. Derfor er man altså i den situation ved to sager på dagsordenen efter hinanden at kunne sige til fremskridtspartiet: papirnusseri. For der er ikke valgt noget nyt folketing, der har ikke været givet nogen meldinger om, at der skulle være sket noget skred eller nogen ændring i partiernes holdning. Så er det i bedste fald spild af folketingets tid at genfremsætte forslaget på nuværende tidspunkt. Jeg mener i virkeligheden, det er mere end det. Det er lidt en hån over for folketingskollegerne.

Om forslaget kan jeg sige det samme, som vi har sagt disse 13 eller 15 gange, som er blevet nævnt, at vi ikke kan medvirke uanset en sympati for væsentlige dele af intentionerne bag forslaget. Når vi ikke kan medvirke, er det, fordi man, hvis man gennemfører det, ikke kunne undgå at forgribe sig på organisationers og foreningers ret til at disponere over deres midler. Jeg kan godt se, at der er uheldige bivirkninger ved tingenes tilstand, nemlig at folk bliver forpligtet til at betale til noget, som er dem inderligt imod, men fru Grethe Fenger Møller viste jo ved at nævne eksklusivaftalerne i hvert fald en del af udvejen. Der er altid noget, der er vigtigere end noget andet. Der er modgående hensyn, og vi må altså sætte hensynet til, at man kan disponere over sine midler ved en kompetent forsamling – hvad det så måtte være, afhæn-